

Ярошенко Артем Сергійович,

кандидат юридичних наук,
старший викладач кафедри загальноправових
дисциплін та адміністрування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ГАЛУЗІ НАСІННИЦТВА ЯК ОБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Відповідно до Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року, схваленої розпорядженням КМУ від 17 жовтня 2013 р. №806-р., аграрний сектор України, складовою якого є насінництво, є системоутворюючим у національній економіці, формує засади збереження суверенності держави, а саме продовольчу та у визначених межах економічну, екологічну та енергетичну безпеку, забезпечує розвиток технологічно пов'язаних галузей національної економіки та формує соціально-економічні основи розвитку сільських територій. Можна стверджувати, що насінництво є основою сільськогосподарського виробництва, від якої залежить продовольча безпека країни. Насінництво виконує різноманітні функції в сільському господарстві, зокрема сприяє розвитку сільських районів, забезпеченню продовольчої безпеки, збереженню біорізноманіття, розвитку бізнесу, знань і технологій, культури, завдяки чому відіграє стратегічну роль в розбудові держави в цілому.

Питанню дослідження галузі насінництва, як об'єкту адміністративно-правового регулювання деякою мірою приділялася увага такими вченими, як В.Б. Авер'янов, С.С. Алексєєв, Ю.П. Битяк, А.Д. Діброва, Н.І. Ковалевська, М.І. Козир, В.І. Курило та іншими. Проте, дане питання не отримало належного висвітлення в науковій літературі, а, отже, потребує додаткового вивчення.

Метою даної роботи є визначення поняття та сутності галузі насінництва, як об'єкту адміністративно-правового регулювання.

Сьогодні, зважаючи на вирішальну роль насінництва в забезпеченні добробуту людини, перед адміністративно-правовою наукою постало питання необхідності формування цілісного погляду на таку галузь агропромислового комплексу, як насінництво, задля вироблення належної державної політики у цій сфері. Розвиток адміністративно-правового регулювання в галузі насінництва знаходиться під впливом різних міжнародних угод, які не обов'язково напряму орієнтовані саме на систему насінництва та розсадництва, часто вони, будучи безпосередньо пов'язані з іншими питаннями, як, наприклад, збереження біорізноманіття, розвиток торгівлі та культури, можуть ві-

дігравати помітний вплив на формування насінницьких систем при реалізації через національне законодавство.

У ст. 1 Закону України «Про насіння та садивний матеріал» надано визначення насінництву, як галузі рослинництва, що забезпечує виробництво насіння і садивного матеріалу сортів культурних рослин, сертифікацію та здійснення державного контролю у процесі його обігу. Також, у вищенаведеному законі визначається система насінництва та розсадництва, як комплекс взаємопов'язаних організаційних, наукових і агротехнічних заходів, спрямованих на забезпечення виробництва, реалізації та використання насіння і садивного матеріалу сільськогосподарських, лісових, декоративних та лікарських рослин. Система насінництва та розсадництва складається з ланок добазового, базового і сертифікованого насінництва та розсадництва, державного резервного насінневого фондів колекційних маточних насаджень багаторічних рослин [1].

Об'єкт розуміють як явище, предмет, особа, на які спрямована певна діяльність, увага та ін.; предмет наукового дослідження, спеціальної зацікавленості, компетенції [2, с. 392].

Ю. П. Битяк, визначаючи об'єкт адміністративно-правового регулювання, приходять до висновку, що в межах правового регулювання адміністративного права знаходиться сфера діяльності виконавчих та розпорядчих органів і суспільні відносини управлінського характеру, що складаються у цій сфері [3, с. 27]. Йдеться про те, що об'єктом адміністративно-правового регулювання є відносини, що виникають в процесі діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування при здійсненні управлінських функцій.

Правовим регулюванням є форма реалізації функцій держави, як особливого органу управління загальними справами суспільства, а також його складових частин. Характерною рисою правового регулювання є те, що йому притаманний державно-владний характер, тобто санкціонується та здійснюється державою. Проблемність визначення терміну «правове регулювання» пояснюється складністю та історичною динамікою змісту даного правового явища, що призвело до того, що у юридичній літературі не склалося єдиного підходу до визначення даного поняття.

В сучасній науковій літературі адміністративно-правове регулювання визначається як один з видів правового регулювання, котрий характеризується впливом на суспільні відносини з метою впорядкування останніх. Адміністративно-правові відносини є результатом впливу держави, в особі її органів та посадових осіб, шляхом застосування адміністративно-правових норм на суспільні відносини, здійснюючи таким чином адміністративно-правове регулювання [4, с. 51].

Таким чином, можна стверджувати, що галузь насінництва є об'єктом адміністративно-правового регулювання. Ґрунтуючись на базисних визначеннях правового регулювання та основоположних його ознаках надамо ви-

значення адміністративно-правовому регулюванню в галузі насінництва, як комплексу вирішальних засобів, що застосовуються органами державної влади, місцевого самоврядування, а також міжнародними організаціями та уповноваженими недержавними структурами, що має на меті впорядкування відносин та здійснення нагляду за процесом, пов'язаним з обігом насіння та садивного матеріалу.

1. Про насіння і садивний матеріал: Закон України від 26.12.2002 № 411-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 13, Ст. 92.

2. Яременко В. Я. Новий тлумачний словник української мови / В. Я. Яременко, О. М. Сліпушко. – в трьох томах. – К. : Аконті, 2001. – Т. 1. – 2001. – 926 с.

3. Битяк Ю. П. Административное право Украины : учебник для студентов высш. учеб. заведений юрид. спец. / Ю. П. Битяк, В. В. Богуцкий, В. Н. Гаращук и др.; под общ. ред. Ю. П. Битяка. – Х. : Право, 2003. – 576 с.

4. Колпаков В. К. Адміністративне право України : підручник / В. К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, – 1999. – 736 с.

Ажмяков Р.В.

адвокат

ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧАСНИКІВ АТО ЗЕМЕЛЬНИМИ ДІЛЯНКАМИ

Соціальна ініціатива з боку держави забезпечити земельними ділянками учасників АТО (членів їх сімей) однозначно є необхідною і вкрай важливою. Справа благородна, втім, через недоліки та прогалини в законодавстві і поспіх, чиновники і депутати вигадують складні схеми передачі землі і, можливо, заклали в ці рішення приховані лазівки для маніпуляцій.

Тому існує ряд труднощів, щодо реалізації на практиці учасниками АТО свого права на безоплатну надання і приватизацію земельних ділянок. Не всі бажаючі мають змогу набути у власність земельні наділи. Це пов'язано, зокрема, зі складнощами, які виникають у військовослужбовців в ході отримання необхідної інформації щодо вільних земельних ділянок, державної чи комунальної власності, і до порядку оформлення документації. Виникає дуже багато складнощів, а саме все частіше можна почути: «Вільної землі нема!».

Згідно законодавства України, передбачено систему пільг для учасників бойових дій та осіб, прирівняних до них, зокрема, це стосується і надання земельних ділянок.

Для початку, необхідно пам'ятати, що учасник бойових дій має право безоплатно в порядку першочерговості приватизувати земельну ділянку в межах норм, встановлених чинним земельним законодавством в залежності від цільового призначення земельної ділянки (ст. 121 ЗК України). Водночас,